

The word **er**, prepositional compounds

21.1 Functions of **er**

The use of **er** in Dutch is quite a complicated matter. Even native speakers cannot always explain in a satisfactory way how this word should be used. However, here we will focus on its most straightforward functions.

21.1.1 **er + zijn = there + to be**

The word **er** is used in the expressions **er is**, **er zijn**, referring not to place but to availability or existence. This is similar to “there” in English. The form of the verb **zijn**, as in English “to be,” depends on whether the real subject that follows is singular or plural. Two possibilities: **er is** and **er zijn**:

Er is niet genoeg water.

There is not enough water.

Er zijn veel mensen op de markt.

There are many people at the market.

Nouns with **een** or **geen**:

Er is een verzoek binnen.

A request has come in.

Er is hier geen postkantoor in de buurt.

There is no post office around here.

Er zijn geen vragen.

There are no questions.

Nouns with veel or weinig and numerals:

Er zijn veel dure huizen op de Herengracht.

There are a lot of expensive houses on the Herengracht.

Er zijn vandaag maar drie studenten aanwezig.

There are only three students present today.

iemand and niemand and other indefinite pronouns:

Er is iemand voor je aan de telefoon.

Someone wants you on the phone.

Is er niemand die je kan helpen?

Isn't there anybody who can help you?

Note: er normally introduces a “real subject” spoken of in a generalizing way, i.e. not accompanied by a definite article, demonstrative or other specifying modifier. A sentence with a definite “real subject” would not be acceptable.

21.1.2 er + other verbs = there is/are + -ing form

er can be used in the same way with other verbs. It can be translated by “there” in English, but it uses verbs in a different way:

Er staan veel mensen op straat.

There are many people (standing) in the street./

Many people are (standing) in the street.

Er kijken altijd veel kinderen naar dat programma.

There are always many children watching that program.

Er zit niets in mijn handtas.

There is nothing in my purse.

Er ligt een krant op tafel.

There is a newspaper lying on the table.

Er hangen zeven sokken aan de lijn.

There are seven socks hanging on the clothesline.

21.1.3 Let's try it

Rewrite the sentence by using the new subject between brackets. Begin the sentence with **er**.

Example: De boeken liggen op de tafel in de bibliotheek.

(een woordenboek)

Er ligt een woordenboek op de tafel in de bibliotheek.

Het boek van Maria ligt op de grond. (**nog een ander boek**)

De boeken staan in de kast. (**veel dvd's**)

Mijn gsm'etje zit in mijn broekzak. (**niets**)

De studenten kijken naar dat televisieprogramma. (**veel jongeren**)

Het postkantoor bevindt zich midden in het dorp. (**een kerk**)

Jan heeft een vraag gesteld. (**een jongen uit de klas**)

21.1.4 er = unstressed daar

er is sometimes used as an adverb of place, functioning as an unstressed form of **daar**:

- A Ben je ooit **in** Amsterdam geweest?
A Have you ever been **to** Amsterdam?
- B Nee, ik ben **er** nooit geweest.
B No, I have never been there.
- A Toen ik **er** laatst was, dacht ik aan je.
A When I was there recently, I thought about you.
- B Dat is lief. We zullen **er** volgend jaar samen zijn **in** de lente.
B That is kind of you. We will be there together next year in the spring.
- A Ja, dan zal het **er** mooi zijn met alle tulpen.
A Yes, it will be beautiful there then, with all those tulips.

21.1.5 er + quantity

er functions in some cases with a partitive meaning (expressing a part of a larger whole) when **-van** has been omitted:

Op de markt At the market

er +
preposition

- A Goedemorgen.
- A Good morning.
- B Ja, hallo. Ik zie dat u appels heeft.
- B Yes, hi. I see you have apples.
- A Ja, lekkere sappige. Hoeveel wil u er(van)?
- A Yes, nice and juicy. How many (of them) do you want?
- B Ik wil er een stuk of tien.
- B About ten, please.

When asking for a quantity, you always imply part of the entire collection. In the last example, the man is asking for a quantity of apples (about ten) that is part of the entire collection (all the apples on display at the fruit stand) of apples.

21.1.6 Place of er in the sentence

Basically, **er** stands next to the conjugated verb or immediately after the subject in an inverted sentence or subordinate clause.

21.2 er + preposition

Dutch has no construction corresponding to “of it,” “for it,” “on it.” You do see constructions like **van het** or **op het**, but only when the **het** is an article, not when it is a pronoun. Instead, the word **er** is placed before the preposition in question. **er** can replace singular and plural objects:

preposition + **het** → **er** + preposition

Ik heb een stuk van het brood. **Ik heb er een stuk van.**

Hij heeft een plakje van de kaas. **Hij heeft er een plakje van.**

Wat betaalt hij voor de kleren? **Wat betaalt hij ervoor?**

Hij betaalde veel voor die auto. **Hij betaalde er veel voor.**

De kat zit op de boeken. **De kat zit erop.**

De krant ligt op de tafel. **De krant ligt erop.**

Note: Two prepositions change form when combined with another word:

met → mee tot → toe

Wat doe je met dat mes?

What are you doing with that knife?

Wat doe je ermee?

What are you doing with it?

Ik heb erg veel moeite met deze zin.

I'm having a lot of trouble with this sentence.

Ik heb er erg veel moeite mee.

I'm having a lot of trouble with it.

Wanneer kwam hij tot een besluit?

When did he reach a decision?

Wanneer kwam hij ertoe?

When did he reach it?

Note also that the **er** construction is used whenever a preposition is combined with a reference to an inanimate object or objects, whether neuter or not, both singular and plural. In the spoken language, you will hear speakers using this construction to refer to people as well.

These compounds are often separated by another word in the sentence, usually by an adverb or an object:

Hij zit er nog steeds rustig op.

He is still sitting quietly on it.

Wat doe je er morgenochtend mee?

What are you doing with it tomorrow morning?

Hij kwam er in de vergadering niet toe.

He didn't get to it in the meeting.

Ik heb er zonder dat iemand het merkte een stuk van genomen.

I have taken a piece of it, without anyone noticing.

Betaal je er altijd zoveel geld voor?

Are you paying that much money for it?

21.2.1 Let's try it

Replace the underlined word with er and place it in the right position in the sentence:

- 1 Ik zit al uren op d.
- 2 Zij kijkt nu naar een documentaire.
- 3 Wij hebben veel vragen over dat onderwerp.
- 4 Kun je iets meer over dat boek vertellen?
- 5 Wat haalde je gisteren uit de diepvries?
- 6 Zij heeft veel zin in de vakantie.
- 7 Heb jij 1.000 dollar voor dat horloge betaald?
- 8 Hij denkt wel erg lang over die vraag na.
- 9 Je kunt niet goed schrijven met die pen.

21.3 Special cases involving er + preposition

er with preposition can take different forms, depending on the situation.

21.3.1 Preposition + this/that = hier/daar + preposition

Hier and daar replace a demonstrative:

Ik heb een stuk van deze/die kaas.

I have a piece of this/that cheese.

Ik heb hier/daar een stuk van.

I have a piece of this/of that.

Wat doe je met dit/dat mes?

What are you doing with this/that knife?

Wat doe je hiermee/daarmee?

What are you doing with this/with that?

Wat doe je met deze/die appels?

What are you doing with these/those apples?

Wat doe je hier/daar nu mee?

What are you doing now with this/with that?

21.3.2 Adverb of place = pronoun

The underlying idea here is a very simple one: adverbs of place (**er, daar, waar**) are used in constructions in which they become equivalent to a pronoun (it, that, what). But notice how Dutch uses other adverbs of place to carry the pattern beyond the point that English can:

er	there	ervoor	for it
daar	there	daarvoor	for that
hier	here	hiervoor	for this
waar	where	waarvoor	for what, for which
ergens = iets	somewhere something	ergens voor voor iets	for something
nergens = niets	nowhere nothing	nergens voor voor niets	for nothing
veral = alles	everywhere everything	veral voor voor alles	for everything

The combinations using an adverb of place (**ergens voor, nergens voor, vernal voor**) are less common in speech than the forms immediately below them.

Preposition + iets = ergens + preposition:

Zij praten over iets, (ergens over), maar ik weet niet precies waarover.

They're talking about something, but I don't know just what.

Preposition + niets = nergens + preposition:

Is er morgenavond een feest? Ik weet zoals altijd weer van niets. (nergens van).

Is there a party tomorrow evening? As usual, I don't know a thing about it.

Preposition + alles = vernal + preposition:

Hij moet altijd aan alles denken (veral aan), want zij is erg vergeetachtig.

He always has to try to remember everything, because he is very forgetful.

21.3.3 Question word: waar + preposition

Ik heb een stuk van de krant. → **Waarvan heb jij een stuk?/**

I have a piece of the paper.

Waar heb jij een stuk van?

What do you have a piece of?

Special cases
involving er +
preposition

Hij betaalt voor de maaltijd. → **Waarvoor betaalt hij?/**

He pays for the meal.

Waar betaalt hij voor?

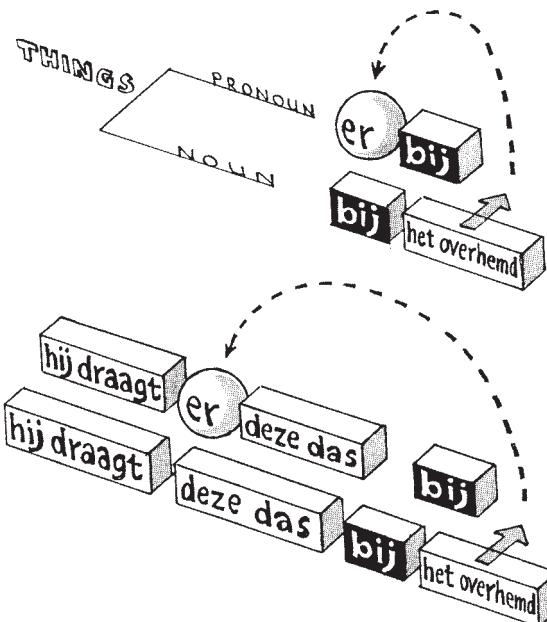
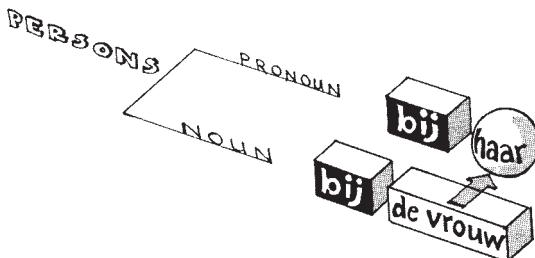
What does he pay for?

Zij zit op de bank. → **Waarop zit zij?/**

She is sitting on the couch.

Waar zit zij op?

What is she sitting on?

21.3.4 Relative pronouns

When they are accompanied by a preposition and refer to a non-human object: **waar** + preposition.

When they are accompanied by a preposition and refer to a human object: preposition + **wie** (only one sentence order possible):

het brood, waarvan ik een stuk heb

the bread of which I have a piece/
the bread I have a piece of

de kaas, waar ik een stuk van heb

the cheese of which I have a piece

de groente, waarvoor wij veel betaalden

the vegetables for which we paid a lot/
the vegetables we paid a lot for

de groente, waar wij veel voor betaalden

the vegetables for which we paid a lot

de man, voor wie wij de appels kochten

the man for whom we bought the apples/
the man we bought the apples for